

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Rebutia (Digitorebutia) friedrichiana Rausch species nova

Foto: Rausch

55STE JAARGANG
NO. 6
JUNI 1976

A. F. H. BUINING †

Enkele dagen voor de Algemene Vergadering van onze vereniging bereikte ons het ontstellende bericht dat onze oud- en erevoorzitter, de heer A. F. H. Buining 9 mei j.l. op 74-jarige leeftijd is overleden na een jaar van steeds achteruitgaande gezondheid en veel bitter lijden.

Vele jaren, vanaf 1940 tot mei 1968, leidde hij als voorzitter onze vereniging en hij heeft dat gedaan op voorbeeldige wijze, bij goede zowel als bij kwade dingen, die nu eenmaal in verenigingsverband kunnen voorkomen.

Het grootste deel van zijn leven besteedde hij aan zijn liefhebberij, de cactussen, en door zijn grondige studies en onderzoeken verwierf hij een uitgebreide kennis van zaken, waardoor hij ook ver buiten onze grenzen grote bekendheid kreeg.

Hij publiceerde vele artikelen in „Succulenta” en andere, ook buitenlandse, tijdschriften en was daarnaast lid van de I.O.S., de Internationale Organisatie voor Succulentenstudie, waarvan hij vele congressen en bijeenkomsten bijwoonde.

Na zijn pensionering ondernam hij een aantal grote reizen naar Zuid-Amerika, naar de gebieden waar de cactussen inheems zijn. Velen van ons hebben vaak genoten van de prachtige dia's die hij daar ter plaatse van de cactussen gemaakt heeft en welke hij tijdens de vele lezingen die hij in de vereniging hield, op het scherm bracht.

Tijdens zijn reizen heeft hij veel veldwerk verricht en heel veel materiaal kunnen verzamelen, waaronder vele nieuwe soorten, waarvan hij reeds een groot gedeelte heeft gepubliceerd.

In het afgelopen jaar is hij tot aan het laatst toe bezig geweest het meegebrachte materiaal te onderzoeken en te beschrijven, waarbij wel veel tot klaarheid is gebracht, maar helaas heeft hij zijn werk niet geheel kunnen afmaken.

Het heengaan van onze vriend Buining is een zware slag voor Succulenta en voor de liefhebberij, zowel hier als in het buitenland.

Thans gaan onze gedachten uit naar zijn echtgenote. Zij was het toch die het hem mogelijk maakte zijn liefhebberij te beleven, zoals hij dat gedaan heeft. Zij was het ook, die hem tot op het laatste moment in alles bijstond.

Moge zij bij het zware verlies van haar man troost vinden in de herinnering, deelgenote te zijn geweest in dit rijke, werkzame en boeiende leven.

Hij ruste in vrede.

Rebutia (Digitorebutia) **friedrichiana** Rausch spec. nov.

Simplex, brevi-cylindrica, ad 50 mm alta et 30 mm diametens, glauca, violaceo-asperata, radice, napiformi magna carnosa; costis 11, recte adscendentibus vel paulum tortis, crenis transversis in gibberes 6 mm latos et 3 mm longos, planos divisis; areolis ovalibus, 2 mm longis, flavidotomentosis; aculeis marginalibus 11 - 13, ad 4 mm longis, accumbentibus, setosis, albis; aculeo centrali 0.

Floribus lateralibus, 30 mm longis et diametentibus; ovario et receptaculo violaceo, squamis atro-fuscis, pilis et setis albis tecto; phyllis perigonii exterioribus spatulatis, violaceo-roseis, medio-fusco-striatis; phyllis perigonii interioribus spatulatis, rotundis et serratis, fulgide-aurantiacis; flore paulum flori pleno simili; fauce 15 mm longa, dimidio eius cum stylo connata, albido-grisea; filamentis flavidis, stylo et stigmatibus (6) viridibus.

Patria Bolivia, Cinti meridionalis, ante La Cueva, 3.500 m alt.

Typus: Rausch 646 in Herbario W.

Plant onvertakt, kort cilindervormig, tot 50 mm hoog en 30 mm in diameter, met dikke vlezige knolwortel; ribben 11, recht of enigszins gedraaid, door dwarsgroeven in 6 mm brede en 3 mm lange, vlakke knobbeltjes verdeeld, grijsgroen en violet aangetint. Areolen ovaal, 2 mm lang, geelachtig viltig. Randoorns 11 - 13, tot 4 mm lang, aanliggend, borstelachtig, wit. Midden-doorns ontbreken.

Bloemen aan de zijkant verschijnend, 30 mm lang en 30 mm in diameter; vruchtbeginsel en bloembuis violet met zwartbruine schubben, witte haren en borstels; buitenste bloemblaadjes spatelvormig, violetroze met donkerbruine middenstreep; binnenste bloemblaadjes spatelvormig, rond en gezaagd, lichtend oranje, enigszins gevuldbloemig; keel 15 mm lang en voor de helft met de stijl vergroeid, witachtig grijs; meeldraden geelachtig, stijl en stempels (6) groen.

Vindplaats: Bolivia, Zuid-Cinti, voor La Cueva op 3500 m hoogte.

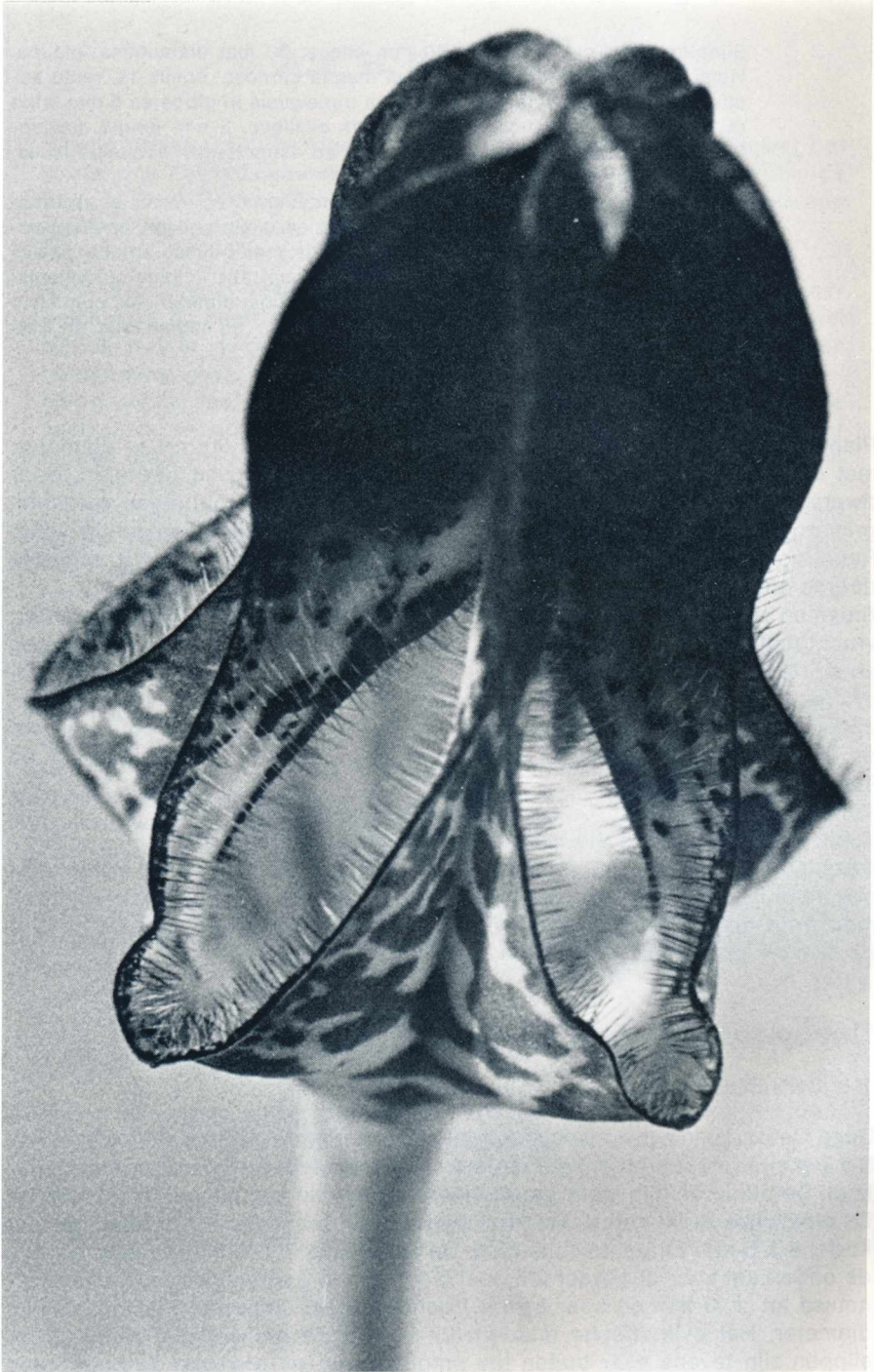
Type: Rausch 646 in de Städt. Sukkulentsammlung te Zürich.

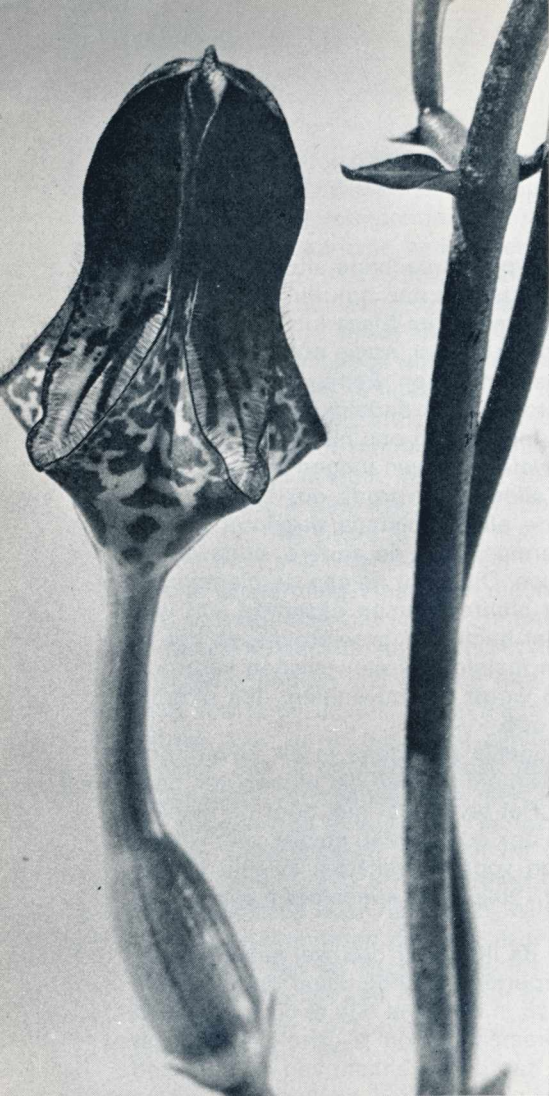
Deze plant bevindt zich, systematisch gezien, in de buurt van *Echinopsis pygmaea* Fries, doch ontwikkelt de grootste vormen van deze gehele groep met grote gevuldbloemige bloeiwijzen. Ik noem deze soort naar de actieve cactuskenner Dr. Heimo Friedrich, secretaris van de I.O.S.

Ceropegia juncea W. Roxb.

J. L. DEN BOEF

Deze *Ceropegia* is een stevige succulente, windende plant met stengels van 5 à 7 mm doorsnee en enkele meters lang; donkerbruin van kleur en zonder knol. De bladeren zijn sterk gereduceerd tot enkele mm en vallen spoedig af. De bloeiwijze bevat meestal maar 1 bloem op een \pm 1,5 cm lang steeltje, met korte, 4 à 5 mm lange kelkblaadjes. De kroonbuis is 3 à 3,5 cm lang en aan de onderkant voor ongeveer 2/5 deel 6 à 7 mm in doorsnede; daarboven vernauwd tot \pm 3 mm en naar boven trechtervormig uitlopend tot ong. 18 mm diameter. Het cilindrische middenstuk is aan de binnenzijde behaard. De slippen zijn tevens naar buiten toe omgevouwen en ook aan de buitenrand met elkaar vergroeid, waardoor aan de top nog 5 openingen ontstaan. De slippen zijn ong. 2,5 cm lang, de randen zijn bezet met bruine wimperharen

en ook van binnen behaard. De kroonbuis is groengeel van kleur en de slippen zijn geelachtig met vele bruine vlekken aan de buitenzijde. Ook de binnenzijde is gedeeltelijk gevlekt; het bovenste deel van de slippen is egaal bruinzwart van kleur. Het is vrij lastig zulke bloemen te beschrijven; ik neem aan dat de foto's het geheel wat zullen verduidelijken.

De behandeling van de plant is niet zo moeilijk. Hij verlangt een lichte plaats die gerust zo nu en dan wat zon mag krijgen; een stevig, goed doorlatend grondmengsel met wat klei en een normale watergift. Men moet de plant niet overmatig nat houden. In de winter liefst niet kouder dan ± 10 graden C en af en toe een beetje water. Wil men plezier van de plant hebben dan moet men deze niet snoeien, maar een tijdje door laten groeien en de ruimte geven, waarna de plant u de gehele zomer tot diep in het najaar met vele interessante bloemen zal belonen.

Mr. Heemskerkstraat 24, Ridderkerk.

Van maand tot maand (3)

TH. NEUTELINGS

En plotseling weer zorgt de zon voor een voorjaarsachtige sfeer in de tweede decade van februari. In mijn muurkasje heb ik dan ook fluks het meeste koudewerende plasticfolie verwijderd om zonlicht en frisse lucht een gereede kans te geven binnen te dringen. Dit is, zoals u weet, nodig om de cactussen geleidelijk aan uit hun winterslaap te doen ontwaken. Echter de nachtvorstjes mogen wij niet veronachtzamen. Daarop kom ik dadelijk nog even terug. Nu het weer zo zonnig begint te worden moeten wij ons niet laten verleiden door het gevoel dat thans de cactussen water gegeven mogen worden. Want daardoor wordt de kans op rotting niet alleen zeer groot, ook zou de rusttoestand te snel beëindigd worden en de aldus ontstane groeidrift de potentiële knoppen, welke zich nu gaan vormen, naar de andere, ongewenste „knoppen” helpen. Wat wel mag is nevelen. Dit vocht nemen de planten gemakkelijk op en voorts wordt het op de plantelichamen afgezette stof verwijderd, zodat met het terugkeren van het begin der groeiprocessen het zo belangrijke ademen via de poriën, welke laatste met een gewoon vergrootglas duidelijk te zien zijn, gegarandeerd wordt. En bovendien, qua uiterlijk frissen ze er zo van op! Een lust voor het oog.

Wanneer nu te nevelen, zal men zich mogelijk afvragen? In elk geval nooit als het koud en vochtig is. U moet de zekerheid hebben dat binnen een paar uren dat vernevelde vocht verdwenen is. Het teveel dat niet door de binnendringende zonnewarmte verdampt, is dan ook echt teveel: gevaar voor rotting is dan niet denkbeeldig. Als u cactussen voor de vensters kweekt in een verwarmde kamer kunt u meestal nevelen, zolang de atmosfeer maar aan de droge kant is.

Mijn ervaring is dat ook de potgrond (in de literatuur ook wel substraat genoemd) bij huiskamercultuur in de winterperiode vochtig, maar dan zo matig mogelijk, gehouden moet worden. Om toch in dit geval een te snel uitdrogen van het substraat zoveel mogelijk te voorkomen, dus om bijgevolg een gevaar van teveel gieten te vermijden, raad ik u aan de bovenkant van de potgrond te verwijderen en te vervangen door kleine gebakken kleikorreltjes welke uitdroging van de grond goed tegengaan. Dit heeft nog een ander voordeel: de wortelhals, het gedeelte dus tussen het plantelichaam en het begin van het wortelgestel, is bij menige cactus tamelijk gevoelig voor vocht. Door het grote absorptievermogen van dit spul en voorts door de korrelige structuur houdt u het geheel rondom de wortelhals goed luchtig. Bij vele tuincentra en kwekers kunt u dit materiaal kopen. Persoonlijk vind ik dat door aanwending van deze korreltjes het aanzicht wordt verhoogd.

Zoals ik zoëven al schetste, het plastic ben ik uit mijn kasje aan het verwijderen geweest. Alleen langs de ruiten zelf laat ik het nog zeker een maand hangen en wel om twee redenen: 's nachts kan het bij heldere hemel nog behoorlijk afkoelen, ja vriezen en voorts dempt het plasticfolie aardig de toch al sterker wordende zonnestralen, die onze cactussen al enige maanden lang ontwend zijn. Op deze manier worden mogelijke zonnebrandvlekken voorkomen. Deze vlekken kunnen een cactus aardig ontsieren. Bovendien is het mijn ervaring dat dood celweefsel onder vochtige omstandigheden de kans op rotting doet vergroten. Daarover heb ik tot dusver nooit iets concreets gelezen. Het is dan ook een vermoeden mijnerzijds dat zo'n dode, bruine plek bij vrij constant vochtig weer vocht opneemt, zodoende een

kweekbodem voor bacteriën vormt en vervolgens rotting veroorzaakt, waardoor gezond planteweefsel aangetast kan worden. Zijn er misschien lezers die dit door mij vermeende fenomeen kunnen onderschrijven door eigen ervaring en/of daarover een wetenschappelijke knowhow hebben. Het zou interessant zijn zulks te vernemen.

Tenslotte nog dit aangaande de winterperiode. Laat de temperatuur nooit voor langere tijd onder de 5° C geraken. De nodige soorten kunnen daar niet tegen: er ontstaan koudeplekken, die op hun beurt het gezonde weefsel kunnen aantasten. Ik noem dit met mijn lekehoofd „koudvuur”, want het verteert inderdaad de cactus vrij snel. Of u zou in uw verzameling bewust alleen cactusexemplaren moeten aanhouden die tegen een koudestootje kunnen . . . en die zijn er echt wel! Maar verschillende interessante en mooie exemplaren moet u dan wel missen. En trouwens, wie van de beginners staat daarbij stil. Het beste is maar: laat uw verzameling overwinteren tussen minimaal 8 en maximaal 12° C. De kasbezitters kunnen beschikken over elektrische verwarmingselementen die met behulp van een thermostaat regelbaar zijn. En natuurlijk dat schier „onbetaalbare” plasticfolie dat goed isolerend en tevens kostenbesparend op het energieverbruik werkt.

De hele wintertijd, als er toch niet zoveel in de cactuskwekerij te doen is, geldt voorts bij uitstek als gunstige gelegenheid om nadere informatie in te winnen over de in ons bezit zijnde cactussen. Tegenwoordig zijn er veel boeken, ook in de Nederlandse taal, over cactussen en vetplanten in elke boekhandel verkrijgbaar. Als men een cactus niet op naam heeft staan en dat gebeurt nog al eens, dan is het een leuke sport om daar toch achter te komen. Determineren noemen de vaklieden dat. Vaak is dit niet zo eenvoudig. Maar troost u bij voorbaat, zelfs de grote cactuskenner onder ons staan wel eens voor raadselen. Wilt u toch een begin maken met de kunst van het determineren dan zou ik u willen adviseren eerst eens de typische kenmerken van de cactusgeslachten via de verkrijgbare literatuur te bestuderen. Persoonlijk kan ik dan het boekje van Werner Rauh, getiteld „Wondere wereld van cactussen en vetplanten” aanbevelen. Onder een geslacht wordt verstaan een verzameling van planten die alle een aantal kenmerken gemeenschappelijk hebben. Om eens een cactusgeslacht te noemen, de Mammillaria's. Als een van de gemeenschappelijke kenmerken hebben zij de tuberkel, ook wel tepel geheten (vandaar de naam tepelcactussen), waarop aan het uiteinde de bedooring ingeplant staat. Voorts hebben de representanten van dit overigens schone geslacht als kenmerk dat de bloem uit de oksels tussen deze tuberkels ontspruit.

Heeft men enig idee en kennis van de typische kenmerken van de belangrijkste geslachten, dan gaat u vanzelf toch wel verder. De vele, tegenwoordig in kleur uitgevoerde, foto's zijn daarbij een prachtige, visuele steun. Zo tracht u dan bijvoorbeeld een naamloze *Gymnocalycium* aan zijn tweede naam te helpen. En aldus doende „studeert” u dan en ongemerkt wordt men geleidelijk aan wat meer geroutineerd en spreekt u het „geheimtaaltje” zonder dat concreet te beseffen. Door de dan aanwezige beginners wordt u voor „vol” aangezien. Maar, zoals het Franse spreekwoord zegt, 'noblesse oblige', m.a.w. als meer ervaren legt dat de verplichting op de beginneling te helpen. Maar goed, laat ons niet gaan moraliseren. Ik bedoel te stellen dat u zodoende wat meer verneemt omtrent de achtergronden van de plant in kwestie: er ontstaat meer begrip inzake leefwijze, milieu van herkomst, de functie enz.

Vaak blijft het benamen een gissen. Zo was er tijdens een van de laatste

„cactusclubs” een verloting, waarbij ik een **Mammillaria baxteriana** lootte. Het plantje kwam mij enigszins qua uiterlijk bekend voor, evenwel niet de naam. Thuis gekomen zocht en vond ik de beschrijving ervan in Craig's „The Mammillaria Handbook”. Maar deze stond ook geboekt onder de naam **M. marshalliana**, naast nog een andere benaming, te weten **M. pacifica**. En laat ik nu onder de voorlaatst genoemde naam een exemplaar hebben! Uiteraard toog ik aan het vergelijken. Het uiterlijk was ongeveer hetzelfde, alleen de middendoorn van de eerstvermelde was bijna tweemaal zo lang en voorts waren de straalvormig gestelde doorns talrijker. Maar in dat boek stond: „7-13 radiale doorns”, dus... wat doe je nu in zo'n geval? Wel gewoon verwelkomen die nieuweling en handhaven onder de bijgeleverde naam. De grootste grap vind ik dan nog dat beide exemplaren oorspronkelijk uit de kas van dezelfde, overigens goed bekend staande, Belgische kweker komen. Voilà!

Van het een kom je vanzelf op 'n ander onderwerp: als ik in het bezit kom van een nieuwe cactus, dan gaat deze bij mij eerst in „quarantaine”. Waarom? Menigmaal is mij gebleken dat nieuwe aanwinsten dragers van parasitair ongedierte zijn. Hierdoor is het te voorkomen dat men een ongewenste kolonisatie ervan in de verzameling zelf verkrijgt. Gelukkig is in elk boek, handelend over cactussen, goede documentatie over ongedierte, ziekten en bestrijdingen ervan opgenomen. Iedere beginner raad ik met enige klem aan die paar bladzijdes „sombere berichten uit de cactus-samenleving” goed door te lezen. Het voorkomt veel ellende, die het enthousiasme van menig aankomende cactofiel doet bekoelen. Vooral wat de aantasting door de rode spintmijt betreft, — een insect dat danige verwoestingen kan aanrichten, — welke zich pas manifesteert wanneer het in feite te laat is. Maar als u bij voorbaat op de hoogte bent van alle, vooral dierlijke, belagers die het op onze cactussen voorzien hebben, dan valt een en ander wel mee.

Weissenbruchstraat 92, Roosendaal

(wordt vervolgd)

Notocactus blaauwianus Van Vliet species nova **var. blaauwianus** Van Vliet var. nova

Corpus sublaeteviride applanate rotundum ad 5,7 cm diametitur et ad 6,1 cm altum est. Acumen depressum irregulariter in tres angulos decurrit, invicem tuberculis costarum novarum et tomento albo novarum areolarum instructum est, spinis circumdatum; radices ramosae sunt in diversas directiones ipso sub solo.

Costae 23 rotundae in basi 6 mm lati sunt, sulcis, qui 3 mm alti sunt, in longitudinem discernuntur, sub areolis tubercula formant.

Areolae rotundae 1,5 diametiuntur et inter tubercula demerguntur, ad 6 mm inter se distant, tomento albo instructae mo glabrescunt.

Spinae centrales et marginales discerni non possunt, ad 17, saetosae, ad 6 mm longae, curvatae, hyalinae acumine subbrunneo ad atrobunneo sunt, postea canescunt.

Flores infundibuliformes ad 6,5 cm longi sunt et ad 5,5 cm diametiuntur. Circum acumen enascuntur; folia perianthii lanceolata sunt, interiora nitide subcitrina cum stria mediali viridescenti in acumine, exteriora ut interiora cum stria subpurpurea in viride transeunte in acumine; receptaculum infundibuliforme interius sufflavum est in margine calycis, per aurantiacum ad purpureum in pede pistilli transiens, circum pedem pistilli nectarium parvum formans, fere usque ad marginem calycis staminibus instructum est; receptaculum exterius squamis viridibrunneis in viride transeuntibus, lana et saetis atrobunneis instructum est; stamina per

totam calycem dispersa, primaria 14 mm longa et purpurea sunt, secundaria 3 mm longa et sufflava sunt; antherae perflavae sunt; pistillum 30 mm longum 0,9 diametitur, in pede purpureum est et ad sufflavum transit in acumine; stigmata 11 rubra sunt; pericarpellum ovale 11 mm longum est et 7 mm diametitur, squamis viridibus et lana saetisque atrobrunneis instructum; in placentis parietalibus ovula sunt, quae in parte superiore et inferiore cavernam vacuum parvam formant.

Fructus baccaeformis ad 15 mm crescit, deinde siccatur, in basi frangitur et aperitur. Continet ad 80 grana.

Semen galeriforme ad 0,9 mm longum est et diametitur; hilum sordide album, paulum undatum acute in testam transit, circum micropylam in carunculam tollitur, in funiculum, qui saepe difficulter discernitur, decurrit; testa tuberculis nitide nigris, quae sulculis nigris discernuntur, in longitudinem instructa est.

Habitat in Departamento Cerro Largo, Uruguay, in altitudine 150 m. Ibi sub raris herbis in solo lapidoso et harenoso rimae sunt, in quas humus et lapilli erosi colliguntur, in quibus haec species et *Notocactus ottonis*, *Gymnocalycium leeanum*, *Frailea pygmaea* et *Trichocereus alacriportanus* ramosus crescunt. Numerus campi D.V. 103.

Typus in Herbario Regni, Ultrajecti, Hollandia sub nr. D.V. 103.8.
Lat. Diagnose: J. Theunissen.

Plant afgeplat rond, tot 5,7 cm in doorsnede en 6,1 cm hoog, licht frisgroen; top in drie hoeken onregelmatig verlopend ingezonken¹⁾, afwisselend bekleed met knobbeltjes van de nieuw gevormde ribben en witte wolvluit van de nieuw gevormde areolen, omringd met doorns; wortels vertakt in diverse richtingen direct onder het maaiveld; ribben 23, rond, aan de basis 6 mm breed, gescheiden door 3 mm diepe lengtegroeven, onder de areolen knobbeltjes vormend; areolen tussen de knobbeltjes verzonken, rond, 1,5 mm in doorsnede, tot 6 mm uit elkaar, met witte wolvluit bekleed, spoedig kaal wordend; midden- en randdoorns niet te onderscheiden²⁾, ± 17 , borstelig, tot 6 mm lang, gebogen, glaskleurig met licht- tot donkerbruine punten, later grijs wordend

Bloemen trechtervormig, tot 6,5 cm lang en 5,5 cm in doorsnede, rondom de top geplaatst³⁾; bloembladen (perianth) lancetvormig, binnenzijde glanzend licht citroengeel en aan de top een groenachtige middenstreep, buitenzijde idem met aan de top een licht purperrode middenstreep overgaand in groen; bloembodem (receptaculum) trechtervormig; binnenzijde lichtgeel aan de kelkrand, verkleurend via oranje tot purperrood aan de voet van de stijl, rond de voet van de stijl een kleine ruimte vormend (nectarium?), bekleed met meeldraden tot bijna aan de kelkrand; bloembodem aan de buitenzijde bekleed met bruingroene tot groen overgaande schubben, donkerbruine wol en borstels; meeldraden verspreid in gehele kelk, onderste (primaire) 14 mm lang en purperrood, bovenste (secundaire) 3 mm lang en lichtgeel; helmknoppen diepgeel; stijl 30 mm lang, 0,9 mm in doorsnede, purperrood aan de voet verkleurend tot lichtgeel aan de top; stempels 11, rood⁴⁾; vruchtbeginsel (pericarpellum) ovaalvormig, 11 mm lang, 7 mm in doorsnede, bekleed met groene schubben, donkerbruine wol en borstels; zaadknoppen aan zaadragers in de wand, onder en boven een kleine ruimte vrijlatend.

Vruchten besachtig, uitgroeiend tot 15 mm, later indrogend, aan de basis verpulverend en openspringend, inhoud ± 80 zaden.

Zaden helmvormig, tot 0,9 mm lang en in doorsnede; hilum zwak golvend, vuilwit, scherp overgaand in testa, zich verheffend rond poortje (micropyle) tot een wratje (caruncula), aflopend naar dikwijls moeilijk waarneembare funiculus; testa in lengte bekleed met glanzend zwarte knobbeltjes, geschei-

den door zwarte groefjes.

Groeiplaats: Dept. Cerro Largo, Uruguay⁵). Veldnummer D.V. 103.

Type in Rijksherbarium te Utrecht onder typenummer D.V. 103.8.

¹) De top van bijna alle cactussen kortweg ingedeeld onder het verzamelgeslacht *Echinocactus*, is min of meer ingezonken. Het is het groeipunt van de plant. Daar treden de nieuwe ribben, gelijkmatig in de trechtervormige inzinking verdeeld, in het daglicht. Men zou ook kunnen zeggen dat de ribben zich gelijkmatig versmallen tot in het groeipunt. Dit is bij *N. blauwianus* niet het geval. Men krijgt de indruk dat bijna iedere plant in band- of cristaatvorm wenst over te gaan. Soms is de inzinking van de top langwerpig, meestal driehoekig met ingedrukte zijden en slechts zelden gelijkmatig trechtervormig. Dit verschijnsel komt ook in meerdere mate voor bij *N. concinnus*, *N. apricus*, *N. vanvlietii* var. *gracilior*. Bij *N. rauschii*, *N. vanvlietii* var. *vanvlietii*, *N. werdermannianus*, *N. tabularis*, *N. scopa* var. *ramosus* en *N. agnetae* in mindere mate. Meestal komt het dus voor bij soorten met trechtervormige bloemen en een meer borstelige bedoorning. Uitzonderingen bevestigen de regel. Ook constateerde ik eens dit fenomeen bij *N. mueller-melchersii*. Deze soort is volgens mij een overgangsvorm tussen de groep met klok- en de groep met trechtervormige bloemen van het geslacht *Notocactus*.

²) De midden- en randdoorns zijn bij deze soort praktisch niet te onderscheiden, zij zijn min of meer door elkander gebogen en meestal vermeerderd met een aantal glasdoortjes.

³) De bloemen zijn niet zelffertil. Dat wil dus zeggen dat na bestuiving van de stempels met stuifmeel van de helmknoppen van dezelfde plant, de aldus bestoven bloemen geen zaden voortbrengen.

⁴) Het aantal stempels varieert van 9 tot 11. De kleur varieert van purperrood tot rozerood.

⁵) Over de standplaats het volgende verhaal. Het was die dag dat de planten werden gevonden enorm heet. De zon brandde uit de strak blauwe hemel. De temperatuur was 34° C. Wij hadden een fietstocht van ruim 100 km achter de rug, die vele malen was onderbroken door dan eens links, andermaal rechts, het land in te wandelen. Intussen hadden wij een enorme dorst gekregen. De veldflessen waren al lang leeg. Een bezwangerde lucht van verse paardevijgen, die in groene strepen de weg hadden bemest, maakte ons op een gegeven moment opmerkelijk dat er in de buurt een café moest zijn waar de „gauchos” — zuidelijk equivalent van de Noord Amerikaanse koeienjongens — bijeen plachten te komen. Een bocht in de weg tegen een heuvel (hoogte ± 150 m) ontnam ons vooralsnog het zicht op de oase. Eindelijk daar was het eldorado waar we weldra koel bier in onze, door het zweten uitgedroogde, lichamen goten. Natuurlijk vormden we een bezienswaardigheid tussen de min of meer uniform geklede donkere kerels. Daar droeg vanzelfsprekend de fiets ook het nodige toe bij. Weldra werd de vraag gesteld wat wij kwamen doen in deze voor boeren gereserveerde uithoek van Uruguay. „Wel wij zoeken tunas”. „Dan moeten jullie hier tegenover het café eens op die heuvel gaan kijken”. Zo'n bericht werkt als een schakelaar die wordt omgeschakeld. Wij vergaten op slag de vermoeidheid en ja hoor, daar groeiden ze. Onder spaarzaam, droog gras vermengd met enige kruidachtige planten. In de scheurtjes van een zandsteenachtig gesteente dat hier in onregelmatige blokjes van ± 5 cm in het vierkant was geërodeerd. In de spleetjes verzamelt zich erosiegesteente en organisch afval (pH 5,7). Het, zij het dan dunne, plantendek zorgde voor een beschaduwde, van wat gespannen lucht voorziene, groeiplaats. Wij zochten een aantal mooie exemplaren bijeen, nadat wij hadden geconstateerd dat de planten er nauwelijks varieerden. Opvallend was dat op de andere heuvels in de omgeving niet één cactus groeide en dat zij op hun standplaats werden begeleid door *N. ottonis*, *Gymnocalycium leeanum*, *Frailea pygmaea* en een vertakte *Trichocereus alacriportanus*. Voldaan gingen wij terug naar het café. De gauchos waren verdwenen. Wij vroegen de waard of wij er de nacht mochten doorbrengen en wilden onze verteringen, gemaakt tot dat ogenblik betalen. „Het eerste is mogelijk”, zei hij, „het tweede niet, dat is al gebeurd”. Dan sta je toch weer even met je beschaafde overontwikkelde oren te klapperen.

Verenigingsnieuws

"SUCCULENTA" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten.

DAGELIJKS BESTUUR:

Voorzitter: S. K. BRAVENBOER, Kwartellaan 34, Vlaardingen.

Vice-voorzitter: Ir. G. E. M. UIL, Berg en Dalseweg 52, Nijmegen.

Sekretaris: J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo, tel. 077 - 17535.

2e sekretaresse: Mevr. A. BOENDER, Beneluxlaan 53, Beverwijk, tel. 02510 - 30746.

Penningmeester: G. LINK, Memlingstraat 9, Amersfoort. Postrek. 680596 t.n.v. Succulenta te Amersfoort.

Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland en België f 25,— en voor leden in het buitenland f 30,— per jaar inclusief maandblad 'Succulenta'. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 5,—.

BELANGRIJKE ADRESSEN:

Ledenadministratie, propagandafolders en aanmeldingskaarten voor het lidmaatschap: P. DEKKER, St. Pieterstraat 27, Middelburg.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, Strijen. Katalogus f 1,50.

Clichéfond: G. J. M. LINSSEN, Jacob Catsstraat 61, Venlo.

Diatheek: H. M. S. MEVISSSEN, Dinantstraat 13, Breda, tel. 076 - 875076.

Oude nrs. van 'Succulenta': H. HOOGHIEMSTRA, Reyerdijk 115, Rotterdam-26.

Redakteur: FRANS NOLTEE, Octant 92, Dordrecht, tel. 078 - 73970.

2e redakteur: A. DE GRAAF, Zinnia 8, Dordrecht, tel. 078 - 72617.

Ruilen Zonder Huilen: kontakadres: Middelburgsestraat 35, Scheveningen.

Succulentarium: aanmelden voor bezoek bij dhr. W. Ruysch, tel. 08370 - 19123 toestel 87, of I.V.T., t.a.v.

dhr. W. Ruysch, Mansholtlaan 15, Wageningen.

Succulentariumkommissie: G. E. M. UIL.

Vragenrubriek: Cactussen en algemeen: dhr. UIL, Vetplanten: dhr. BRAVENBOER.

DRINGEND VERZOEK: Wilt u bij al uw korrespondentie een postzegel voor antwoord insluiten? In verband met de hoge portokosten is het niet langer verantwoord, brieven te beantwoorden wanneer geen postzegel is bijgevoegd.

SLUITINGSDATA:

Kopij voor het augustusnummer moet uiterlijk 1 juli bij de redactie zijn.

Mededelingen voor verenigingsnieuws uiterlijk 10 juli bij het sekretariaat; afdelingen gelieven hun mededelingen te zenden aan Mevr. A. BOENDER, Beneluxlaan 53, Beverwijk.

Advertentieopgaven uiterlijk 25 juni bij J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo.

Jaarverslag 1975

31 december 1975 is een periode van vijf jaar gestage groei afgesloten.

Was tot 31 december 1970 het ledental vrijwel stationair, in 1971 zette een groei in die van lange duur zou blijken. Van 1330 op 1 januari 1971 steeg het aantal in steeds sneller tempo tot 3074 op 31 december 1975. Niets wijst er op, dat deze groeiperiode ten einde loopt, wel mag mogen worden verwacht, dat de jaarlijkse procentuele stijging aan een maximum is gekomen.

Is deze groei enerzijds verheugend, anderzijds bracht hij heel wat moeilijkheden mee, moeilijkheden van administratieve en van organisatorische aard.

In het administratieve vlak moesten zeer veel mutaties verwerkt worden en inlichtingen over de vereniging verstrekt, waardoor wij genoodzaakt werden de ledenadministratie los te maken van het sekretariaat en het laatste de handen vrij krijgt voor andere werkzaamheden.

In het organisatorische vlak moesten maatregelen genomen worden om de nieuwe leden zodanig op te vangen, dat een belangrijk deel van hen voor lange tijd onze liefhebberij toegedaan blijft. De belangrijkste maatregelen zijn:

1. Er is een vast stramien gemaakt voor de vergaderingen:
 - zes van het Dagelijks Bestuur,
 - twee bijeenkomsten van het Dagelijks Bestuur met de vertegenwoordigers van de instellingen, voorafgaand aan de Hoofdbestuursvergaderingen,
 - tot de Hoofdbestuursvergaderingen worden ook de beheerders van de instellingen uitgenodigd, zodat directe informatie mogelijk is.
 2. Er is een aanvang gemaakt met het bijeenroepen van Bestuurdersbijeenkomsten, d.w.z. bijeenkomsten van bestuurders van afdelingen die geografisch dicht bij elkaar liggen met enige leden van het Dagelijks Bestuur. Het doel hiervan is:
 - bespreken van problemen in de afdelingen,
 - uitwisselen van ervaringen,
 - gedachtenwisseling tussen afdelingsbestuurders en het Dagelijks Bestuur.
 3. Nieuwe leden direkt volledig in te lichten over alle activiteiten van Succulenta en de liefhebberij uitgebreid te introduceren. Hiertoe besloot het Hoofdbestuur alle leden tegen betaling van een inschrijfgeld te zenden:
 - de Handleiding,
 - de katalogus van de bibliotheek,
 - statuten en huishoudelijk reglement,
 - een welkomstbrief met overige noodzakelijke inlichtingen.
 4. Voor verspreid wonende leden is een ekskursie georganiseerd waaraan 42 leden deelnamen. In de Algemene Vergadering op 19 april 1975 te Eindhoven gehouden, heeft mevr. Verduin-de Bruyn de functie van sekretaresse neergelegd, na twaalf jaar aan het sekretariaat verbonden te zijn geweest. Zij is opgevolgd door de tweede sekretaris, in wiens plaats het Hoofdbestuur in de najaarsvergadering mevr. A. Boender-van der Molen benoemde. De overige functies in het Dagelijksbestuur bleven onveranderd.
- De ledenadministratie is in uitstekende staat door mevr. Verduin aan de heer Dekker overgedragen. Hij is ook daar weer in goede handen.

De redactie van het maandblad kweert zich in 1975 weer goed van zijn taak. „Succuuenta” is een verenigingsorgaan dat er zijn mag. Een bewijs hiervoor is ook het toenemend aantal leden in het buitenland, immers, zij worden alleen lid om het maandblad te kunnen ontvangen. Hun aantal groeide in vijf jaar tijd van 30 naar 130 leden. Om ervoor te zorgen, dat degenen die zich in de loop van het jaar als lid aanmelden toch nog een complete jaargang kunnen verkrijgen is de oplage verhoogd tot 4200 exemplaren. Het werk van redactie en ledenadministratie wordt gesteund door een goede samenwerking met drukkerij van Spijk en Adresseerinrichting Dalebout.

Door de sterk gestegen kosten was het bestuur genoodzaakt gebruik te maken van de machtiging, verstrekt door de Algemene Vergadering, de kontributie per januari 1976 te verhogen tot f 25,— voor leden in Nederland en België en tot f 30,— voor leden in het buitenland.

Over de Succulenta-instellingen in het kort het volgende:

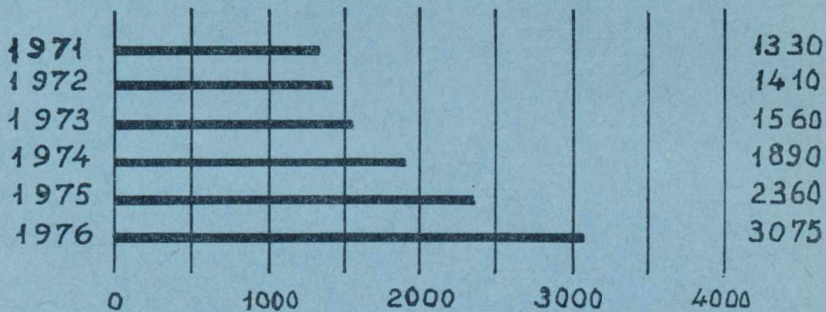
- Bibliotheek, beheerd door de heer Magnin. Het aantal aanvragen is gestegen met 20%. Eind 1975 verscheen de nieuwe katalogus.
- Clichéfonds. Het beheer hiervan is overgenomen door de heer Linssen. Ondanks de aanloopmoeilijkheden was de opbrengst f 6.700,—.
- Diatheek, beheerd door de heer Mevissen. Na een degelijke voorbereiding is de diatheek gereed om te funktioneren.
- Ruilen zonder Huilen, ontstaan uit partikulier initiatief van de heer Van Soldt, is door het Hoofdbestuur erkend als Succulenta-instelling. Mocht de heer Van Soldt zijn taak te zijner tijd neerleggen, dan zal het resultaat van zijn jarenlang werken niet verloren gaan maar door de vereniging overgenomen worden.
- Succulentarium. Dit verheugde zich in een stijgende belangstelling. Een nieuwe commissie is gevormd, waarin zitting hebben de heren Boom, Van Keppel, Ruysch en Uil.

In het verslagjaar zijn verkocht 1339 handleidingen, 455 bewaarbanden, 112 insignes en 204 kalenders.

Alles bijeengenomen kan Succulenta op een zeer goed jaar 1975 terugzien.

J. de Gast

Ledenstand per 1 Jan.

SAMENVATTING VAN AFDELINGS-JAARVERSLAGEN OVER 1975.

Jaarverslagen zijn ontvangen van de afdeling:

1 Amersfoort	11 Noord-Limburg
2 Amsterdam	12 Nijmegen
3 Arnhem	13 Rotterdam
4 Delfzijl	14 Rijn en Delftland
5 Den Helder	15 West-Brabant
6 Dordrecht	16 IJsselstreek
7 Gorinchem-Den Bosch	17 Zaanstreek
8 Groningen	18 Zeeland
9 Hoeksche-Waard	19 Zwolle
10 Kennemerland	

Wij danken de besturen van bovengenoemde afdelingen voor het zenden van de jaarverslagen maar betreuren het, dat er afdelingen zijn waar we totaal niets van hoorden, toch altijd nog zo'n 30%. In art. 4 van het Huishoudelijk Reglement staat:

In februari van elk jaar zenden de afdelingsbesturen aan het Dagelijksbestuur een lijst met namen en adressen van het Afdelingsbestuur en de leden der afdelingen zoals deze waren op 1 januari en een verslag over de werkzaamheden over het afgelopen jaar.

Ledenbestand:

Het ledental van de afdelingen varieert van 33 tot 97, met als grote uitschieter de afdeling Rijn en Delftland met 167 leden. We mogen aannemen dat de afdelingsbesturen bekend zijn met wat geacht wordt een lid te zijn:

Leden zijn zij die ook ingeschreven zijn bij de Landelijke Vereniging en daardoor automatisch stemrecht hebben. Donateurs en/of gezinsleden hebben geen rechten en moeten dan ook niet in de ledenlijst vermeld worden.

Contributie:

Volgens de tot dusver ingekomen gegevens blijkt dat de contributie van de afdelingen nogal verschilt, we zien bedragen van f 7,50 tot f 15,— per jaar.

Convocaten:

Ook dat schijnt nogal verschillend te zijn. Daar wordt in de jaarverslagen nauwelijks over gerept. Alleen van de afdelingen Zwolle en Kennemerland is bekend hoe en wanneer het con-voacaat verstuurd wordt. Hoe gaat dit elders? Eens per maand, eens per twee maanden, per kwartaal of eens per jaar en verder uitsluitend als er in de afdeling iets bijzonders plaats vindt. We mogen aannemen dat in dit geval plaats, tijd en datum van de bijeenkomsten vaststaat en bij de betrokken leden goed bekend zijn.

Afdelingsactiviteiten:

De meeste afdelingen hebben de volgende activiteiten in hun programma opgenomen: het zaaien—enten—bemesten—grondsamenstelling—, kortom alles betreffende de cultuur van de planten.

Vele afdelingen houden een verloting, zaaiwedstrijd, plantenkeuring en bespreken een plant van de maand e.d.

Verder kwamen aan de orde de nomenclatuur, hydrocultuur en lichtinvloed op de plantengroei.

Inleidingen:

Naast de sprekers uit eigen kring werden lezingen gehouden door vele gastsprekers, vaak gekozen uit de bekende sprekerslijst: de heren Bravenboer, Noltee, van Gelder, Uil, Florschütz, van Keppel, Slikkerveer, Brederoo en de Looze.

Niet op de lijst voorkomend:

de heren van Kampen, Braamhaar, Nijmeier, de Herdt, van Donkelaar, de Jong, v.Dommelen, Buining, v.d. Hoeven, Smit, de heer Bauer uit Karlsruhe. Misschien wil een van deze heren op de sprekerslijst genoemd worden (we zouden dat zeer op prijs stellen: Noot van het Dagelijks-bestuur).

Excursies:

De meeste afdelingen organiseerden een excursie, men ging naar:

— „Het Succulentarium” met als gastheer dhr. Ruysch.

— Gebr. de Herdt in Rijkevorsel.

— Dhr. Goossens in Duffel en de heer Govaert, allen in België.

— Dhr. van Gelder in Ruurlo.

— Dhr. Wouters, dhr. Willemsen, dhr. van Kempen, allen in Lent.

— Dhr. Bongaards in de Lier, dhr. Bulthuis in Cothen, gebr. Vos in Bilderdam en Nieuw Mexico in de Kwakel.

— De afd. Noord-Limburg bracht bezoeken in Duitsland bij dhr. Mörsch, dhr. en mevr. Pilz en dhr. Klein.

Ruilbeurzen:

Werden gehouden door de afdelingen:

Amsterdam, Gorichem, West-Brabant, Zeeland en de IJsselstreek.

Ruilbeurzen met in het jaarverslag de uitdrukkelijke vermelding „Alleen ruilen, niet kopen”, waren in: Arnhem, Delfzijl, Dordrecht en Groningen.

De afd. Noord-Limburg organiseerde een verkoping ten bate van de afdelingskas.

Tentoonstellingen en andere activiteiten.

Tentoonstellingen werden gehouden door:

Afdeling Kennemerland in de „Stads kweektuin” - Haarlem en in de „Animalfarm” - Beverwijk.

Afdeling Den Helder nam deel aan de Flaralia tentoonstelling in Den Helder.

Afdeling West-Brabant nam deel aan de Flaralia festiviteiten in Oosterhout.

Mutaties voor zover bekend:

De afdeling Arnhem koos na het vertrek van dhr. Ruysch een nieuwe voorzitter; dhr. drs. F. L. J. H. Verwer.

De afdeling Noord-Limburg breidde het bestuur uit van 5 tot 7 leden.

De afdeling Zaanstreek koos een nieuwe voorzitter en secretaris resp. dhr. Hogers en dhr. F. Koeman.

Met dank aan de secretarissen van de afdelingen voor het ons doen toekomen van bovengemelde gegevens, willen we hen die dit niet deden er op wijzen, dat de jaarverslagen en ledenlijsten tot doel hebben het bestuur van de Landelijke Vereniging inzicht te verschaffen hoe een afdeling reilt en zeilt.

A. Boender-van der Holen

Agenda

Landelijk:

19 juni 1976

Excursie voor verspreid wonende leden, zie blz. 77 van het maandblad.

24 - 26 sept. 1976

Contactweekeind „Succulenta” in Conferentieoord „De Bron”.

Voor uitgebreide informatie zie Verenigingsnieuws in het meinummer. Meldt u zich tijdig aan, d.w.z. voor 1 juli 1976.

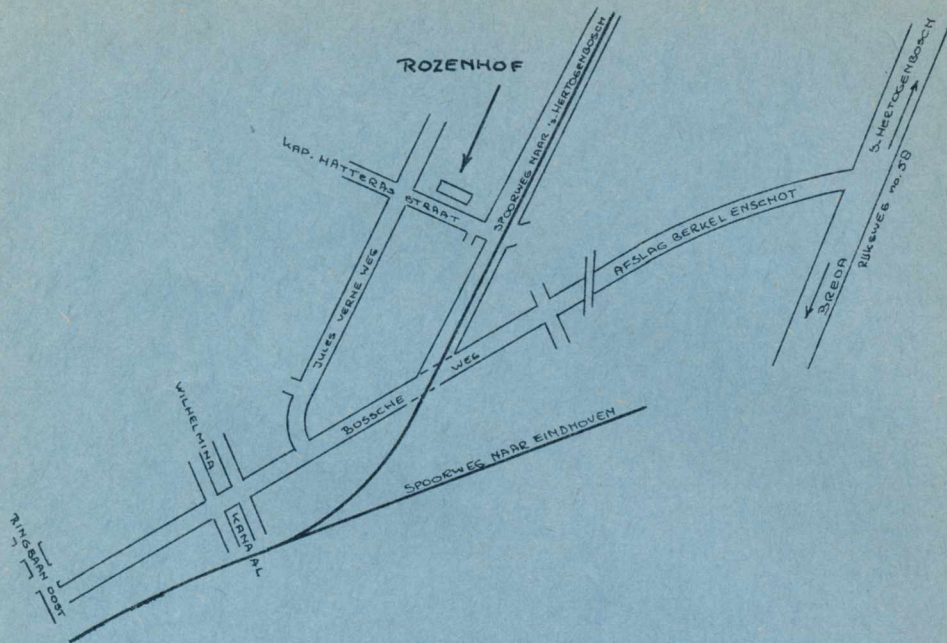
In de afdelingen:

18 en 19 juni 1976

Tentoonstelling in de kas van „Het Rozenhof”.

Zie de volledige mededeling in deze rubriek.

Belangrijk voor opname in deze rubriek zijn tijd en plaats. Vergeet niet beide te vermelden.

Tentoonstelling.

Afdeling Tilburg organiseert een tentoonstelling in „Tuincentrum Rozenhof”, Kap. Hatteraasstraat (Industrieterrin Loven), Tilburg Noord.

Openingstijden: vrijdag 18 juni 1976 van 14 tot 17 uur,
zaterdag 19 juni 1976 van 10 tot 17 uur.

Te koop:

Komplete Jaargang Succulenta
1957 t/m 1973, waarvan een
deel in verzamelband.

Mevr. Hoogwerff-Kroon,
Park Overbosch, Flat 218,
Voorhout Z.H.

Te koop:

Komplete Jaargang Succulenta
1973 en 1974.

Mevr. Schrijvers,
Goudsesingel 282b
Rotterdam

Wegens gebrek aan een opvolger is mijn
cactuskwekerij te Maasdijk te koop. Als
u geïnteresseerd bent kunt u bellen, bij
voorkeur 's avonds tussen 6 uur en
half 8.

Tel. 05730-3724.

Freek Hoogvliet,
Bergweg 14,
Lochem.

- C. M. Kersten, Alsemhof 11, Barendrecht.
- C. Harkema, Muziekplein 32, Uden.
- D. de Jonge, Blauwhoflaan 102, Joure.
- P. J. van Tienen, Luxemborgweg 183, Vlaardingen.
- Mevr. A. A. van Geem-Bruijn, Lucas van Leydenlaan 8,
Heemstede.
- Mevr. A. Kleijwegt-Brinkman, Burg. Luyersingel 31,
Vlaardingen.
- C. Welvering, Poortersveld 807, Apeldoorn.
- H. P. Sniijders, 2e Joan Maatsuyckerstraat 255,
's-Gravenhage.
- Salters, Gravenstraat 21, Geldrop.
- G. Leeraar, Pieter Langedijkstraat 31, Hoogezaand.
- J. H. Huisjes, Koningsweg 117, Winterswijk.
- Viviane Beyens, Corneel Vermijlenlaan 61, 2100-Deurne.
- Rudolf Bölderl, Eulenspiegelstrasse 34, 8 München 83.
- Mej. Irene Voogd, Burg. Verstegestraat 23, Westzaan.
- Mej. Jannie Scheper, Meyerweg 68, De Knipe.
- O. v.d. Weide, Nieuwstraat 19, Bodegraven.
- A. Bus, Zeesterstraat 10, Leeuwarden.
- P. J. M. van Meel, Franz Lisztstraat 320, Tilburg.
- Mevr. E. Haarhuis-Heinsius, Jacob Marislaan 90, Arnhem
- H. L. Boeren, Vestaplein 69, Wormerveer.
- Mevr. R. van Veldhoven-Lömmens, Prins van
Luikstraat 43, Luiksgestel.
- Mevr. B. Jansen-Derwort, Draaiboomstraat 33,
Veldhoven.

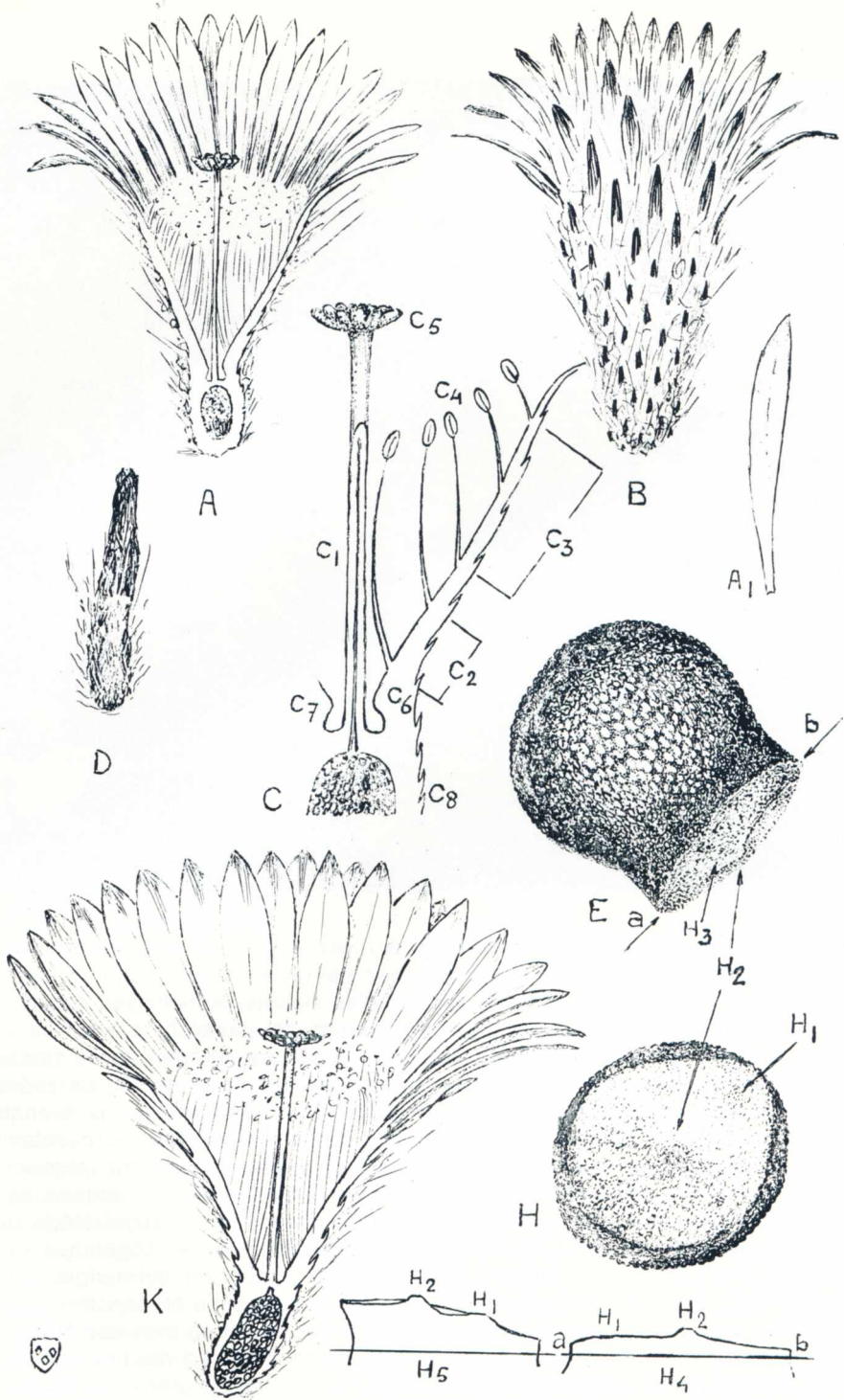
NIEUWE LEDEN PER 1 JANUARI 1976

- W. Hoekstra, Mr. Boldewijnstraat 26, Staphorst.
- S. Kikkert, Carstendijk 15, Hollandseveld.
- Mevr. C. van Uem, Nieuwestraat 12, Lievelede.
- W. A. Miggelbrink, Pr. Constantijnstraat 56, Terborg
- Mevr. H. M. Bartholometis, Plesmanstraat 14, Roermond
- W. L. Vanmaris, Hoogstraat 102, Tegelen.
- Mej. Y. J. te Nijenhuis, Merelstraat 22, Zwaagwesteinde.
- Ing. J. Th. van Dijk, Madoerastraat 16, Amersfoort.
- W. Scholten, Beatrixstraat 15, Nijverdal.
- E. M. C. Waltje, Celadonstraat 18, Maastricht.
- A. Willemsen, Eendrachtsweg 24, Gouda.

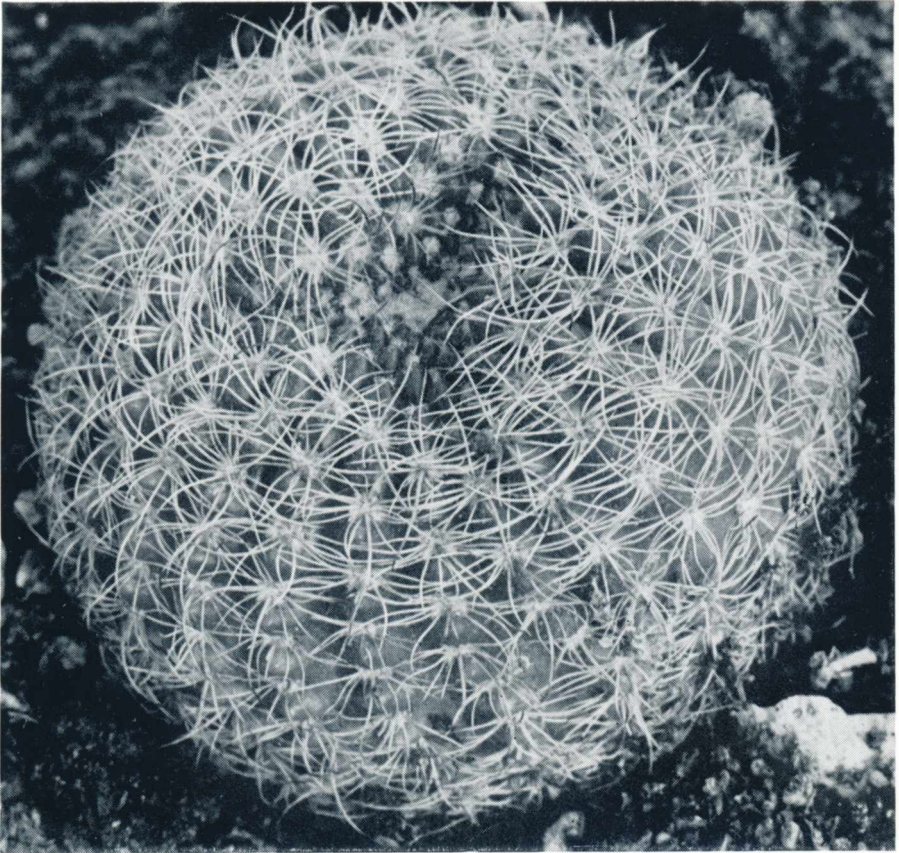
CONTACTWEEKEIND SUCCULENTA 24-26 september 1976 in CONFERENTIEOORD „DE BRON”.

Komt u ook? Vergeet u niet zich tijdig aan te melden, dus voor 1 juli 1976.

Zie voor uitvoerige inlichtingen Verenigingsnieuws in het meinummer.

A: doorsnede bloem binnenzijde, perianth; B: bloem buitenzijde; C: vergroting situatie receptaculum, stijl C1, primaire meeldraden C2, helmknoppen C3, stempels C4, receptaculum C5, pericarpellum C6; D: droge vrucht; E: zaad; H: hilum, funiculus H1, micropyle H2, caruncula H3, doorsnede a-b hilum H4, doorsnede hilum *N. concinnus* H5; K: doorsnede bloem *N. concinnus*.
Tekeningen D. J. van Vliet.

Notocactus blauwianus var. *blauwianus* is direct verwant aan *N. concinnus* var. *concinnus*. Hij verschilt van deze door zijn groter aantal ribben, de veel fijnere doorntjes, een doorsnede van dikwijls slechts de helft van een normaal ontwikkelde *N. concinnus* var. *concinnus*, de slanke bloemen waarbij de duidelijke insnoering rond de voet van de stijl (nectarium) en de smalle lancetvormige bloembladen opvallen en de kleinere vruchten. Bij de zaden verschilt het hilum aanzienlijk. *N. blauwianus* var. *blauwianus* is evenals *N. concinnus* var. *concinnus* niet zelffertil. Dat ik ondanks de overeenstemming de planten tot een soort verhef vindt zijn oorzaak in het nu volgende. *N. blauwianus* var. *blauwianus* vormt met enige andere variëteiten een groep die min of meer landinwaarts groeit t.o.v. de in de regel langs de kusten van Uruguay en Rio Grande do Sul voorkomende *N. concinnus* var. *concinnus* met haar variëteiten. Gaat men de 2 soorten vermengen dan spreken we over een x-aantal jaren van de legendarische *N. concinnus* variëteiten. We zouden ook niet meer de beschikking hebben over een *N. concinnus* var. *concinnus*. De plant dus die aan de beschrijving van het type zou voldoen. Duidelijkheid door verscheidenheid. Waar ligt de grens? *N. blauwianus* var. *blauwianus* is ook direct verwant aan *N. vanvlietii* var. *gracillior*. Met evenveel recht zou men dus de planten als een variëteit van *N. vanvlietii* var. *vanvlietii* kunnen beschouwen. Gaan wij in onze overpeinzingen nog wat verder en zien we in *N. vanvlietii* var. *vanvlietii* een variëteit van *N. werder-*

mannianus, hetgeen niet denkbeeldig is, dan zou men de planten als een variëteit van *N. werdermannianus* kunnen beschrijven. Het is al eens eerder gezegd: planten van de juiste naam voorzien is moeilijk. De Uruguayaan Arechavaletai zag vele soorten *Notocactus* en *Wigginsia*. De Argentijn Spezzini daarentegen slechts enkele.

Notocactus blauwianus Van Vliet **var. enormis** Van Vliet var. nova.

Corpus sublaeteviride inverse piriforme ad 9,8 cm diametitur et ad 13 cm altum est; acumen depressum invicem tuberis et tomento albo instructum est, spinis circumdatum.

Costae 24 rotundae in basi 10 mm lati sunt, sub areolis in tuberos divisae sunt, sulcis, qui 5 mm alti sunt, secretae sunt.

Areolae paulum inter tuberos demersae sunt, rotundae sunt, 2 mm diametiuntur, ad 8 mm inter se distant tomento albo instructae, mox glabrescunt.

Spinae centrales vix a marginalibus discerni possunt, ad 17, saetosae, inter se curvatae, ad 8 mm longae, hyalinae cum acumine subbrunneo ad atrobunneo sunt, adhuc aliquae spinulae vitrinae adsunt, postea omnes spinae canescunt.

Flores, fructus et semen ut in *Notocactus blauwianus* var. *blauwianus*. Haec species non per se ipsam fertilis est.

Habitat: Canguçu, Rio Grande do Sul, Brasilia, sub dumetis humilibus in solo humoso cum lapillis erosis permixto. Numerus campi D.V. 103a.

Typus in Herbario Regni, Ultrajecti, Hollandia, sub nr. D.V. 103a. 12.
Lat. diagnose: J. Theunissen.

Plant omgekeerd peervormig, tot 9,8 cm in doorsnede en 13 cm hoog, licht frisgroen; top ingezonken, afwisselend bekleed met knobbels en witte wol-vilt, omringd met doorns; ribben 24, rond, aan de basis 10 mm breed, gescheiden door 5 mm diepe lengtegroeven, onder de areolen in knobbels verdeeld; areolen iets tussen de knobbels verzonken, rond, 2 mm in doorsnede, tot 8 mm uit elkaar, met witte wol-vilt bekleed, spoedig kaal wordend; midden- en randdoorns praktisch niet te onderscheiden, \pm 17, borstelig, door elkander gebogen, tot 8 mm lang, glaskleurig met licht tot donkerbruine toppen, vermeerderd met een aantal glasdoortjes, later vergrijsen alle doorns.

Bloemen, vruchten en zaden in overeenstemming met *N. blauwianus* var. *blauwianus*. *N. blauwianus* var. *enormis* is niet zelffertil.

Groeiplaats: Canguçu, Rio Grande do Sul, onder laag struikgewas in een humusachtige grond vermengd met wat erosiegesteente (pH 5,3). Veldnummer D.V. 103a.

Type in Rijksherbarium te Utrecht onder typenummer D.V. 103a. 12.

N. blauwianus werd door mij vernoemd naar de eminente ex-voorzitter van de Nederlands-Belgische vereniging Succulenta, de heer A. F. H. Blaauw, die aan de goede afloop van mijn Zuidamerikaanse reizen zeer veel heeft bijgedragen.

De ontbrekende foto's zullen later in Succulenta worden gepubliceerd. De thans afgedrukte foto werd gemaakt door J. Theunissen.

p./d. Fazenda Santa Helena. Pedreira S.P. Brasil.

Hobby of taak? (slot)

J. VAN HAEFTEN

Je moet als het ware af en toe zelf even cactus worden om een en ander te kunnen begrijpen. Ik haak hierbij even in op de uitdrukking „het in de vingers hebben”, wat naar mijn mening hetzelfde is als de achtergronden begrijpen. Leer je die begrijpen, dan pas krijg je het in de vingers (waarbij dan niet het feit dat sommigen al direct bij het begin meer feeling blijken te bezitten dan anderen, over het hoofd mag worden gezien).

Iedere oudere en over veel ervaring beschikkende liefhebber zal direct bemen, dat hij zijn kennis en ervaring met veel vallen en opstaan, met schade en schande heeft moeten verwerven. Kortom: hij heeft bewust of onbewust de achtergronden leren begrijpen. Daaruit blijkt dus de leerzame, opvoedkundige functie van de cactus.

Uiteraard vindt dit ook op andere gebieden plaats. Ik neem even als voorbeeld de sport. Ook de sportman of sportvrouw zal zich, om van redelijke tot goede en soms zeer goede prestaties te kunnen komen, daarvoor veel tijd en dus geduld moeten getroosten. Ook met veel vallen en opstaan en met de evenzeer daarvoor benodigde liefde voor die sport, zal hij of zij vroeg of laat, evenals in de cactusliefhebberij, in meerdere of mindere mate, afhankelijk van de hoeveelheid tijd in de vorm van training, niet alleen lichamelijk, maar ook en vooral geestelijk (achtergronden) succes boeken. Zo zijn er natuurlijk veel voorbeelden aan te halen, die bij analysering alle hetzelfde gemeen hebben.

Het gaat er dus blijkbaar niet om wát je doet, maar hóé je het doet.

De bedoeling (achtergrond) is voor allen gelijk, — via welke liefhebberij dan ook — trachten de mogelijkheden die in meerdere of mindere mate in ieder mens opgeslagen liggen, tot ontwikkeling te brengen. Waarom het dan door ieder mens weer op een andere manier tot ontwikkeling gebracht moet worden is weer een ander verhaal, wat inderdaad binnen dit artikeltje te ver gaat.

Wij behoren tot die groep van mensen die zich, via de cactus, eigenschappen zoals geduld, liefde, zorgvuldigheid en aandacht dienen te verwerven, of zo wij die reeds in meerdere of mindere mate bezitten, te versterken.

Mocht u dus met tegenslag in uw liefhebberij te kampen hebben of krijgen, weet dan dat in iedere andere menselijke bezigheid zich eveneens problemen voordoen, dat deze er zijn om overwonnen te worden en dat wat u ook doet, vroeg of laat altijd de beloning wacht, mits u maar volhardt. Een beloning die nog meer voldoening geeft als u bedenkt dat u hem met vaak veel moeite **verdiend** hebt. Wanneer u dan nog even aan het waarom van de liefhebberij in het algemeen denkt, dan blijkt misschien dat de beloning een bijkomstigheid is, maar dat u zich iets anders verworven hebt, dat uw liefhebberij nog veel meer inhoud zal geven.

Sophiastraat 88, Gouda

Voor beginners (?) - 11

COR V.D. WOUW

MARSMANNETJES

Planten zijn maar stomme dingen. Roerloos staan ze daar, geen beweging, geen geluid. Stekelig soms en daarom versierd met namen als „horrida”, de verschrikkelijke, stijf staand door de stekels.

Welke idioot haalt het in zijn hoofd dat soort dingen in huis te halen? Waarom hebben we planten in huis en geen hond of kat? Zo'n beest zegt nog wat wanneer hij het niet met je eens is. Zo'n beest bijt je de vingers van je hand, wanneer zijn bak niet op tijd gevuld is. Waarom planten in huis, meestal groene, soms gekleurde dingen, die geheel aan jouw zorgen, jouw genegenheid zijn overgelaten?

Misschien is het juist dat, die totale afhankelijkheid van de plant, die ons, liefhebbers van succulenten, boeit. Geen dag mogen we ze vergeten. Voortdurend moeten we attent zijn op belagers, op die smerige wol- en wortel-luizen. We beluisteren dagelijks de weerberichten en stemmen het watergeven daarop af. We moeten oppassen voor plotselinge temperatuurswisselingen zodat een plant die we — soms tientallen jaren lang — zorgvuldig behandeld hebben, niet ontsierd wordt door een lelijke insnoering of verkurking. Eén fout in tien jaar. Eén keer iets vergeten en de schade kan onherstelbaar zijn.

Planten gaan niet op hun achterste zitten, geven geen pootjes, mauwen niet om een hapje vis. Volgens mij zijn planten niet van deze wereld! Planten zijn weerbarstig, stug en zelfingenomen, zij gaan hun eigen weg. Zij klagen niet, spreken niet tegen, leven gelukkig wanneer het hun goed gaat en sterven zonder één woord te klagen, zonder een morrende opmerking. Wie, in deze voortjagende tijd, kan dit opbrengen?

Miljoenen guldens worden uitgegeven aan onderzoek naar de gevoelens van planten. Allerlei wetenschapsmensen houden zich bezig met de relatie mens-plant. Dure instrumenten worden op de planten aangebracht om hún gevoelens te registreren, om hún reactie te vertalen in een menselijke taal . . . Het schijnt dat planten meer van Bach dan van beat houden, maar ik zou geen zinnig woord over het nut van deze onderzoeken kunnen zeggen. Weten MIJN planten dat IK er ben? Weten zij of ik ziek ben of gezond? Soms denk ik van wel . . .

Maar planten zijn niet van deze wereld, volgens mij komen ze van Mars of een andere planeet, want geen enkel mens, geen enkel dier levert zich zo totaal over aan de goodwill van zijn meester als een plant. Een vrouw, een hond, een muis, kan ik begrijpen (niet altijd natuurlijk en vooral vrouwen lijken vaker een rebus, maar zo heeft de Schepper het kennelijk gewild) maar een plant niet!

Ik kan zien wanneer een plant het naar zijn zin heeft en wanneer niet. Ik kan een plant helpen bij het verdelgen van ongedierte en schimmels, ik kan op tijd verse grond geven, maar daar houdt het zo ongeveer mee op!

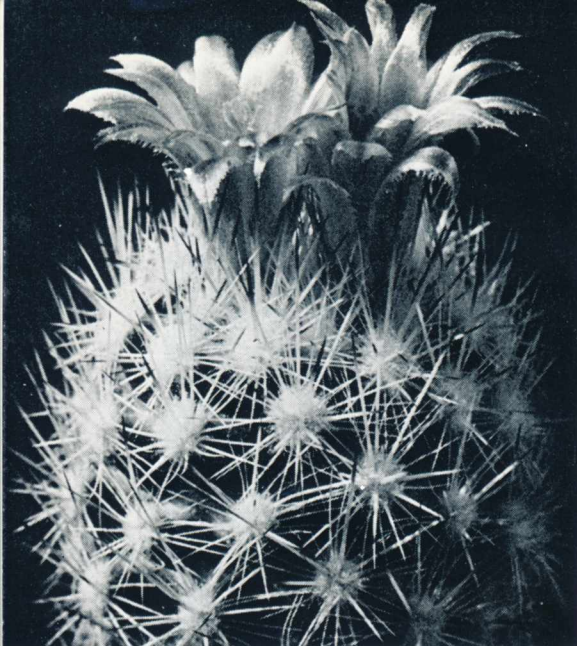
Volgens mij komen planten van Mars, maar misschien heeft een van mijn Succulentavrienden meer gelijk wanneer hij filosofisch opmerkt: „Ik vind het niet zo erg wanneer een van mijn planten doodgaat, de meeste zullen mij wel overleven . . .” Het is de uitspraak van een man, van een amateur, die de mooiste verzameling heeft opgebouwd welke ik tot nu toe gezien heb bij een particulier, maar hij zegt me meer dan alle onderzoeken ooit zullen kunnen doen . . .

Maricollenweg 63, Grubbenvorst

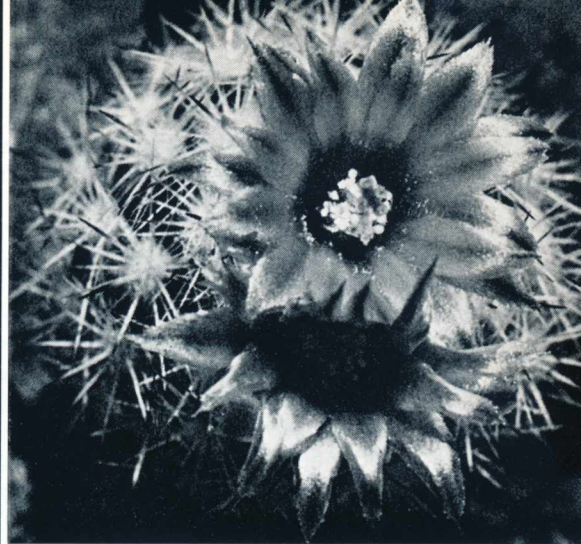
Escobaria Br. & R.

J. L. DEN BOEF

Slechts zelden komt men in „Succulenta” een artikel tegen over Escobaria, een geslacht genoemd naar de Mexicaanse gebroeders Escobar. Het zijn

Escobaria bella

Escobaria bella

Foto's van de schrijver

meest kleine tot zeer kleine verlengd kogelvormige of kort cilindrische, meestal aan de basis vertakte, zodevormend uitgroeiende planten. Zij zijn voorzien van tuberkels (tepels) en hebben een waterig sap. De tepels hebben aan de bovenzijde een tot de axillen doorlopende groef en zijn weekvlezig; later aan de basis der planten verkurkend. De bloemen komen uit de groef bij de axillen van de jongste tepels in de schedel en doen aan Mammillaria-bloemen denken. Ze worden ± 20 mm in doorsnee en zijn wit tot purper van kleur, doch ook roze tot groenachtig wit en in één geval geelachtig. De besachtige, kogelronde tot langwerpige eivormige vrucht is bij het door Buxbaum opgestelde ondergeslacht Pseudocoryphantha groen en bij Escobaria rood en draagt de verdroogde bloemresten.

Er zijn vele planten in de loop der tijd beschreven onder verschillende geslachten zoals Coryphantha, Neobesseya, Neolloydia, Escobesseya en Thelocactus. Terwijl Buxbaum de zaadkenmerken belangrijker vindt, vond Backeberg de kleur der vruchten weer belangrijker; hoe het werkelijk is laat ik aan de heren kenners over; het is niet aan mij om hierover te oordelen.

Het verspreidingsgebied der planten is de zuidelijke staten van de U.S.A. en het noorden van Mexico. Om enkele soorten te noemen begin ik met een plantje dat in 1913 voor het eerst verzameld werd en wat zijn naam **bella** (schoon, fraai) eer aandoet; het is een klein cilindervormig plantje dat, als het ouder wordt, matig spruit, 6-8 cm lang wordt en ± 15 randorens heeft, witachtig tot 1 cm lang, en 3-5 bruine, 2 cm of nog langer wordende midden-doorns. De zelfsteriele plant heeft roze tot roodbruine bloemen van 2 cm doorsnee. Vindpl. U.S.A. (Texas, Devils River).

Chaffeyi: is een zeer dicht bestekeld zuilvormig plantje dat tot 12 cm hoog wordt en 5 tot 6 cm in doorsnee. De bedoorning is wit; alleen de midden-doorns zijn soms bruin of zwart gespitst. De bloemen zijn komvormig, $\pm 1,5$ cm lang en in doorsnee met tamelijk brede en korte bloembladen, crème-roze met bruinachtige middenstreep. Vindpl.: Mexico (Zacatecas).

Nellieae: is een zeer mooie, sterk spruitende soort. Het verlengde plantelichaam wordt tot 4,5 cm lang. Het afgebeelde exemplaar bracht ik 5 of 6 jaar geleden mee uit België als enkelvoudig plantje van ongeveer 4 cm hoog-

E. nelliae

te, geënt op een spachianus-onderstammetje van 2,5 cm in doorsnee, waar het nu nog op staat. Hij is intussen uitgegroeid tot een lengte van 8 cm met 23 koppen, waarvan er sommige ook al 5 cm lang zijn. Deze grotere lengte komt waarschijnlijk doordat de plant geënt is; hij is echter wel goed gesloten gebleven en niet gedefformeerd.

De duidelijk gegroefde tepels zijn 2 mm lang (bij mijn plant ca. 4-5 mm). De ca. 18 randoorns zijn naar alle zijden uitspreidend tot aanliggend en \pm 3 mm lang; 3-4 sterkere, 4-6 mm lange doorns zijn echter naar boven gericht. Alle doorns zijn licht- tot honinggeel, soms ook donkerder, met een roodachtige gloed welke vooral bij de nieuwe groei in het voorjaar goed tot uiting komt, doch die bij mijn plant na de bloei, eind juni, weer snel afneemt. De bloemen worden ongeveer 1,5 cm lang en in doorsnee (soms iets meer) en zijn roodachtig purper van kleur. Het is een bijzonder mooi gezicht zoals de plant bij mij afgelopen jaar met 12 koppen tegelijk bloeide en er \pm 20 bloemen open waren; een aantal dat elk jaar groter wordt. De bloei duurt niet zo erg lang: een week vóór de hoofdbloei komen er enkele bloemen te voorschijn en meestal nog enkele erna, zodat de bloei na 3-4 weken weer voorbij is. Bij niet te warm weer blijven de bloemen 4-5 dagen goed. De vrucht is een kleine groene kogelachtige bes, die uitgerijpt slechts 3-4 mm in doorsnee is. Hij heeft een klein aantal zaden. De plant is genoemd naar de verzamelaarster Mrs. Nellie Davis. De vindplaats is zuidelijk van Marathon in de kalkbodem op een hoogte van 1200 m in Texas U.S.A. (wordt vervolgd)

WANNEER STUURT U UW DIA'S IN ??

ER IS NOG PLAATS IN DE DIATHEEK !!

Enkele besprekingen van oude werken

CRASSULACEAE

door ALWIN BERGER (dezelfde auteur als van „Die Agaven”)

Oorspronkelijk stond het werk in „Natürlichen Pflanzenfamilien”, maar in 1930 is in Leipzig een overdruk uitgegeven (Band 18A) door A. Engler bij Wilhelm Engelmann. 150 blz. met ongeveer 90 botanische tekeningen en foto's.

Inhoud: Een erg bruikbaar overzicht van de familie; 6 onderfam. te weten Crassuloideae, Kalanchoideae, Cotyledonoideae, Sempervivoideae, Sedoideae en Echeverioideae: over de Crassulaceae in het algemeen: veel literatuur, kenmerken, vegetatievormen, anatomie, bloem-anatomie, vrucht en zaad, geografie, verwantschappen, betrekkingen tot andere families. Dan volgt een determinatie-schema voor de onderfamilies met de soorten; bij elke soort een overzicht van de oude benamingen, literatuur, geografie, en dan een determinatieschema van de verschillende planten (ingedeeld in secties e.d.).

Boekbespreking

STAPELIADS IN CULTIVATION

door EDGAR LAMB. Blandford Press, London '57.

Dit boek is typografisch hetzelfde als de twee in het Nederlands vertaalde boeken van Lamb, „Cactussen” en „Vetplanten”.

154 blz., linnen, 127 zw.w. foto's (5 van verschillende soorten „Stapeliads”; hiermee worden Stapelia-achtige Asclepiadaceae bedoeld); 22 van diverse soorten bloemen; 5 van zaad en peulen; 4 van afwijkingen (meerslippige bloemen, cristatie); de rest van telkens één plant, op de laatste 5 na, die verschillende typen zaailingen te zien geven). 27 kleurenfoto's.

Van elke plant (waarvan dus ook een foto) wordt behandeld stamvorm, grootte, bloem, watergift, groeisnelheid en dan volgen nog wat opmerkingen. Bij genoemde verschillende typen zaailingen worden overeenkomstige cultuurwijzingen gegeven.

Indeling van de rest van het boek: Wat zijn „Stapeliads”, hoe groeien ze (2½ blz.), bloemen (2), zaad, afwijkingen, cultuur (5), ziekten (5), stekken, enten, zaaien (2), in tropische klimaten, determinatie met knopvorm (+ 14 tekeningetjes), namenlijst 60 niet-besproken soorten, tips.

Ook in dit boek ontbreekt een (alfabetische) index.

M. VAN THIEL

AANGEBODEN NIEUWE BOEKEN:

CARRUTHERS, L. & R. GINNS, 1974. Echeverias, a guide to cultivation and identification. 110 p., 48 kleurenfoto's, div. ill., geb.	f 14,50
HIGGINS, V., 1964. Crassulas in cultivation. 78p., 39 Fig., 8 kl.pl.	f 7,90
REYNOLDS, G.W., 1974. The Aloes of South Africa. 552 p., 650 ill., 59 platen (31 in kleuren), linnen	f 117,—
HERRE, H., 1973. The Genera of the Mesembryanthemaceae. 328 p., 124 in kleuren, linnen	f 105,—
SCHONFELDER, B. & W. J. FISCHER. The illustrated guide to Cacti & indoor plants. 171 p., 232 Fig., 8 kleurenplaten, linnen, 1973	f 16,50
McQUOWN, F.R., 1971. Fine-flowered Cacti. 92 p., 16 fotoplaten, enkele ill., linnen	f 12,50

TE KOOP GEVRAAGD:

Boeken en tijdschriften op het gebied van dierkunde, plantkunde en geologie.
Bestellingen aan: Dr. W. Backhuys, Antiquariaat Natuurwetenschappen,
Oudorpweg 12, Rotterdam 3016. Tel. 010 - 123436.
Porto is extra.

VEMAKAS

De NAAM die garant staat voor een **kwaliteitskas!**

Wij leveren U: uit eigen fabriek standaard- en afwijkende maten kasjes.

Wij importeren:

Aluminium kasjes,

WHITE-HOUSE Hexa-Light kasjes,

HUMEX automatische broeikasinstallatie en bodemvermde zaaibakken e.d.,

TROPEX schermmatten.

Vraag ook eens onze prijslijst aan voor materialen voor de „DOE HET ZELVERS”.

Op onze show-tuin staan 7 modellen kasjes welke in bedrijf zijn, opgesteld.

Wij zijn alle dagen geopend; OOK 's zaterdags van 9 — 5 uur.

Voor schriftelijke of telefonische informatie:

VEMAKAS

Pletering 1-3, Postbus 6

OOSTWOUD (N-H) tel. 02291-325

Te koop aangeboden van Ethiopië-reis:

EUPHORBIA RUBELLA
EUPH. SPEC. NOVA

(lijkt op longetuberculosa)

en andere interessante planten

P. KOOYMAN

Chrysantstraat 90, Zwijndrecht, Tel. 078-23780

(na 20.00 uur)

Succulentenkwekerij

H. van DONKELAAR

Laantje 1A, Werkendam

Tel. 01835 - 1430

Sortiments- en zaadlijst 1976 wordt u toegezonden na storting van f 2,50 op girorekening 15 09 830.

Deze lijsten bevatten zeer vele soorten, waaronder bijzonder zeldzame, zowel cactussen als andere succulenten.

Regelmatig nieuwe importen.

's Zaterdags na 3 uur en 's zondags gesloten

TE KOOP GEVRAAGD:

Cactussen, vetplanten en andere zeldzame planten.
Grote planten, partijen zaailingen en verzamelingen.
Aanbiedingen met prijs:

CACTUS BOETIEK — Ganzeweide 117 — Heerlerheide (L.)

TELEFOON 045 - 211617

b.g.g. 045 - 712942

TROPISCHE EN SUB-TROPISCHE PLANTEN
SPECIAAL: CACTUSSEN EN VETPLANTEN

CACTUSKWEKERIJ

GEBR. DE HERDT

Bolksedijk 3E (aan de weg
van Rijkevorsel naar Wortel)
B - 2310 Rijkevorsel - België

Zojuist gearriveerd:
grote importzending uit Chili

GEOPEND:

's zaterdags van 9.00 tot 19.00 uur
en dinsdags van 13.00 tot 19.00 uur.

Te koop aangeboden:

700 CACTUSSEN,

inclusief kas, 3.10 x 2.00 m, en kachel met
thermostaat.
Bij voorkeur alles in één koop.
Vraagprijs f 1750,—.

Mevr. J. S. Goedhart-Boersma

Van Nijenrodestraat 38, Hilversum
Tel. (02150) 54685

CACTUSSEN - SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

Cothen - Groenewoudseweg 14
Postbus 12 - Tel. 03436-1267
Sortimentslijst wordt na storting van f 1,—
toegezonden. Girorekening 124223.
's Zondags gesloten

karlheinz uhlig - kakteen

Uit onze plantenlijst:

Importplanten

Copiapoa alticostata, calderana, carrizalensis, chanaralensis,
cinerea, cinerea v. albispina, cinerea v. dealbata, cine-
rascens, coquimbana, cuprea, cupreata, domeycensis,
dumetorum, dura, echinata, echinata v. borealis, gigan-
tea, grandiflora, haseltoniana, lembckeii, lembckeii var.n.,
longispina, longistaminea, malletiana, pendulina, pendu-
lina v. fiedleriana, pseudocoquimbana, rupestris, sp. n.
820, streptocaulon, vallenarenensis

Prijzen van 8,— tot 25,— D.M.

De nieuwe plantenlijst is thans verschenen.

7053 ROMMELSHAUSEN
W.-Duitsland

KRS. WAIBLINGEN

LILIENSTR. 5

INHOUD

In memoriam A. F. H. Buining	102
Rebutia friedrichiana spec. nov. — W. Rausch	103
Ceropegia juncea — J. L. den Boef	103
Van maand tot maand — Th. Neutelings	106
Notocactus blaauwianus spec. nov. — D. J. van Vliet	108
Hobby of taak — J. van Haften	114
Voor beginners (?) - 11 — Cor v.d. Wouw	114
Escobaria — J. L. den Boef	115
Boekbesprekingen — M. van Thiel	118